

DESCOBREIX INCA

UN VIATGE CULTURAL PER L'EVOLUCIÓ DE LA CIUTAT

CONFERÈNCIES + PASSEJADES

VISITES GUIADES AL PATRIMONI D'INCA 2020

INCA BOCÍ A BOCÍ, RETALL A RETALL:

EL CEMENTERI MUNICIPAL D'INCA

EN EL 200È ANIVERSARI DE LA SEVA

BENEDICCIÓ I INAUGURACIÓ (1820-2020)

PONENT: GABRIEL PIERAS SALOM

VISITES GUIADES: 14 DE NOVEMBRE

Ajuntament d'Inca

Durant molts segles els enterraments es duïen a terme dins les esglésies (Santa Maria la Major, Sant Francesc i Sant Domingo), i si eren persones majoritàriament més o menys pobres, eren enterrades en el fossar o sagrat de davant la parròquia, tancat de paret i sembrat de morers.

L'any 1814 arriben a Inca unes noves ordres d'enterrament, signades dia 3 de gener per Guillem de Montis i Pont i Vich, cap polític i governador de les Illes Balears, i pel seu secretari, Rafel Manera. Mitjançat 16 capítols, manen i ordenen que els cadàvers siguin enterrats fora poblat, en lloc oportú.

A Inca, ben prest posen fil a l'agulla, i dia 3 de desembre de l'any 1820 es fa la benedicció del Cementeri en el lloc que encara avui continua actiu. El prevere i rector de l'església parroquial de Santa Maria la Major, Mn. Joan Amengual, beneeix el nou recinte d'enterrament. Hi assisteix tot el consistori, el clero i les comunitats de Dominics i Franciscans, i molta gent del poble. Dia 8 de desembre del citat any donen sepultura al primer cadàver. Era el de Jaume Ferrer Estrany, de Cas Borritxon, espòs de Joana Payeras. El dit Jaume havia manat obres pies al seu nét, fra Joan Ferrer, i al sacerdot Mn. Simó Alzina. Manava, en el seu testament, entre altres cosses, que el seu cos fos enterrat a l'església de Sant Francesc vestit amb l'hàbit del Seràfic Pare.

El terreny del nou recinte mortuori fou comprat a Jaume Llompart de Can Catiu. Per tal circumstància el Cementeri fou conegut amb el nom popular de «Can Catiu», com també «S'olivereta de cas Cristo» i «Ses tres pedretes».

Durant quaranta anys s'emprà aquest petit cementeri i, atès l'augment de la població inquera, l'any 1860 el batlle Sr. Joan Coll i Martorell, nomenà una comissió composta per tres regidors i un prevere de la parroquial, per engrandir-lo i posar-lo d'una manera més decent. El pla de les obres fou del Sr. Llorenç Rovira i el mestre de picapedrer, l'amo En Jaume Llompart i Rubí de Can Verguny. El fosser del moment era Josep Gual, pare i padrí d'altres fossers.

Enguany es compleixen 200 anys de la benedicció i -diguem-ne- inauguració.

Degut a la forta pandèmia pocs actes es poden dur a terme. Així mateix s'han organitzat aquestes visites guiades per conèixer *in situ*, les distintes etapes, ampliacions i altres circumstàncies que ha anat tenint el Cementeri Municipal d'Inca.

Com aprendre a desxifrar, a estimar els cementeris? En primer lloc, amb la necessària informació.

La història i les dades els fan parlar, els fan intel·ligibles. Per estimar els cementeris primer se'ls ha de conèixer, després se'ls ha de sentir, i finalment has d'entrar en el seu món metafòric.

Perquè, en contra de l'opinió de molts, els cementeris són per als vius, no tant per als morts.

Una visita guiada és una eina extraordinària per a aquest procés d'entrar dins l'ànima dels cementeris, en aquest cas el d'Inca. Junts podem fer una bona feina anant passa per passa.

Aquesta visita amb història, tan polièdrica i més o menys completa del Cementeri d'Inca, ens porta a apreciar un valor patrimonial i humà que molts han ignorat. I estic ben segur que els qui hi aniran faran un gran descobriment només en acabar la visita guiada.

El cementeri no és un dipòsit de mort, sinó un monument a la memòria, l'amor i l'esperança.

Resumit i adaptat per a la visita guiada, del pròleg de Carlos Garrido de l'obra de Gabriel Pieras Salom LA MORT I EL CEMENTERI D'INCA (1820-1940).

